

Weekendavisen 17.-23. november 1995

Kampen mod sprøjtemidler

Dårlig jura i Miljøministeriet har i tolv år blokeret for forbud mod sprøjtemidler. Det vil ministeriet nu kompensere for ved at koble retssikkerheden fra forbudsproceduren. Men sagen stopper næppe her

Gift for retssikkerheden

Af Frede Vestergaard

Dårligt juridisk håndværk i Miljøministeriet har gennem tolv år hindret, at Miljøministeriet og Miljøstyrelsen kunne forbyde en række af de sprøjtemidler, der truer med at forgifte drikkevandet i dele af Danmark.

Det viser gennemgangen af et sagsforløb, Weekendavisen har foretaget. Den aktuelle bekymring for grundvandet er blandt andet et resultat af miljømyndighedernes mangelfulde evne til juridisk at gennemføre de nødvendige revurderinger og forbud mod sprøjtemidler.

For at komme igennem med de ønskede forbud vil miljøminister Svend Auken nu fratage kemikaliefirmaerne den retssikkerhed, der ligger i at kunne indbringe administrative afgørelser for uafhængige klageinstanser.

Gennem tolv år – fra 1980 til 1992 – strandede Miljøministeriets forsøg på at stoppe salget af en række sprøjtemidler i Danmark, fordi ministeriet ikke var i stand til at gennemføre forbudene med de vedtagne love og den deraf følgende administrative praksis.

Svend Auken afviser kategorisk over for Weekendavisen, at tidligere miljøministre har gjort et dårligt stykke arbejde. Han vil ikke kritisere Christian Christensen og Per Stig Møller, siger han og fortsætter: »Problemet er og har været, at de danske afdelinger af de internationale kemikaliefirmaer har dynget klageinstanserne til med dokumentation på dokumentation, og dermed trukket sagerne i langdrag. Det har de gjort, fordi et forbud i Danmark ville kunne få konsekvenser også for EU's og andre landes vurdering af, om det pågældende sprøjtemiddel fortsat skal være tilladt«.

En gennemgang af forløbet viser imidlertid, at det var ministeriets egne, lemfældigt udfor-

mede eller lemfældigt administrerede love, der var årsag til, at den kemiske industri i de første tolv år efter revurderingsprogrammet blev lanceret, kunne blokere for de forbud, som Miljøstyrelsen ønskede gennemført.

Miljø- og Energiministeriets problemer med juraen gør sig i øvrigt gældende også på andre områder.

I foråret forkastede Justitsministeriets lovkontor i sidste øjeblik et lovforslag, der ville have pålagt elværkerne at give tilskud til elvarmekunder, der skifter opvarmningssystem til naturgas eller fjernvarme. Justitsministeriets begrundelse var, at forslaget stred mod Grundlovens ekspropriationsbestemmelse. Forslaget blev kasseret dagen før, det skulle have været forelagt til godkendelse på regeringens ugentlige ministermøde.

Spørgsmålet er, om vindmølleloven på den baggrund ville kunne afvises med samme begrundelse, hvis den skulle have været forelagt og vedtaget i dag. Den pålægger ikke blot elværkerne at betale for tilslutningen til elnettet, men også at betale overpris for vindmølleelektriciteten. Private virksomheder kan imidlertid ikke uden videre pålægges at betale tilskud til andre private personer eller virksomheder.

Weekendavisen har bedt professor i forfatningsret Henrik Zahle vurdere loven. Han udtrykker betænkelighed ved udformningen: »Uden at jeg vil tage stilling til det konkrete indhold af loven, skal man være opmærksom på, at selv om man betragter loven som en ren prisregulering – og prisregulering er et gængs led i offentlig regulering – så kan en prisregulering blive så belastende, at man må bedømme den som et ekspropriativt indgreb, når det som her er forbundet med en købepligt«.